

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 3119/14-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Jasenke Žabčić, predsjednice vijeća, Ivana Vučemila, člana vijeća i suca izvjestitelja, Marine Paulić, članice vijeća, Renate Šantek, članice vijeća i Darka Milkovića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D. N. i R. N., iz R., koje zastupa punomoćnik G. M., odvjetnik u R., protiv tuženika D. A. iz R., kojeg zastupa punomoćnik Z. E., odvjetnik u R., zbog smetanja posjeda, odlučujući o reviziji tužitelja protiv rješenja Županijskog suda u Rijeci poslovni broj GŽ-1538/10-2 od 22. kolovoza 2013., kojim je preinačeno rješenje Općinskog suda u Rijeci poslovni broj P-2037/05 od 3. srpnja 2008., u sjednici vijeća održanoj 23. listopada 2018.,

r i j e š i o j e :

Revizija tužitelja se prihvaća i ukida se rješenje Županijskog suda u Rijeci poslovni broj GŽ-1538/10-2 od 22. kolovoza 2013. u točki I. i točki III. izreke te se predmet u tom dijelu vraća drugostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Odluka o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka ostavlja se za konačnu odluku.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem utvrđeno je da je tuženik smetao tužitelje u posljednjem mirnom posjedu nekretnine označene kao k.č.br. 34881/1 u k.o. D. na način da je 11. travnja 2005. izravno nasip na kojem su tužitelji uzgajali drveće te ih onemogućio u posjedu nekretnine, nasipavši pritom tanki sloj šljunka (točka I. izreke). Naloženo je tuženiku uspostaviti prijašnje posjedovno stanje na način da o svom trošku podigne nasip širine 1,5 m i visine 0,5 m računajući s razine ceste u dužini kojom se proteže zemljište tužitelja, neposredno uz javnu cestu, u roku od 8 dana te da se ubuduće kloni svakog takvog ili sličnog smetanja posjeda (točka II. izreke). Odbijen je prijedlog tuženika za pozivanje radi miješanja u ovoj parnici na njegovoj strani Grada R. i R. p. (točka III. izreke). Naloženo je tuženiku naknaditi tužiteljima troškove parničnog postupka od 6.575,80 kn (točka IV. izreke).

Drugostupanjskim rješenjem preinačeno je rješenje prvostupanjskog suda u točkama I., II. i IV. izreke na način da je odbijen tužbeni zahtjev da se utvrdi da je tuženik smetao tužitelje u posljednjem mirnom posjedu nekretnine označene kao k.č.br. 34881/1 u k.o. D. na način da je 11. travnja 2005. izravno nasip na kojem su tužitelji uzgajali drveće te ih onemogućio u posjedu nekretnine, nasipavši pritom tanki sloj šljunka, odbijen je zahtjev da se naloži tuženiku uspostava prijašnjeg posjedovnog stanja, kao i da se naloži tuženiku platiti tužitelju troškove parničnog postupka (točka I. izreke). Odbijena je žalba tuženika kao neosnovana i potvrđeno rješenje prvostupanjskog suda u točki III. izreke (točka II. izreke). Naloženo je tužiteljima naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka od 6.292,50 kn (točka III. izreke).

Protiv drugostupanjskog rješenja reviziju su podnijeli tužitelji pozivom na odredbu čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07,

84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13 - dalje: ZPP) zbog pravnih pitanja važnih za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predložili su prihvatiti reviziju, preinačiti pobijanu odluku podredno ukinuti i vratiti predmet na ponovno odlučivanje.

Na temelju odredbe čl. 443. st. 4. ZPP protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda dopuštena je samo revizija iz čl. 382. st. 2. ZPP, ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 400. ZPP.

Na reviziju nije odgovoreno.

Revizija je osnovana.

Revidenti su u reviziji naznačili sljedeća pravna pitanja:

„Čini li zemljište (prijepor) uz nerazvrstanu cestu javno dobro čije održavanje predstavlja komunalnu djelatnost ili zemljište (prijepor) predstavlja privatno vlasništvo fizičkih osoba sukladno upisu nekretnine (prijepora) u zemljišnu knjigu koju nekretninu (prijepor) tužitelji posjeduju kao sastavni dio svoje okućnice dugi niz godina i na kojem su stekli pravo vlasništva koje je upisano u zemljišnu knjigu?

Je li dugogodišnje trajanje mirnog posjeda tužitelja na prijeponu i način na koji su isti posjedovali i koristili prijepon, nesumnjivo ukazuje da se prijepon faktično ne koristi kao javno dobro u općoj uporabi, slijedom čega tužiteljima pripada pravo na posjedovnu zaštitu?“

Obrazlažući razlog važnosti naznačenih pitanja revidenti ističu da je suprotno stavu izraženom u pobijanoj odluci, Županijski sud u Varaždinu u odluci broj Gž-1021/09 od 24. studenog 2009. izrazio shvaćanje da u situaciji kada je nekretnina u zemljišnim knjigama upisana kao javno dobro-javni put i da ako je taj javni put faktično izgubio svojstvo, značaj i svrhu javnog dobra, u takvom slučaju će se pružiti posjedovna zaštita u parnici zbog smetanja posjeda.

Revidenti smatraju da iz navedenog proizlazi da sama okolnost da je određeno zemljište upisano u zemljišne knjige kao dobro u općoj uporabi ne znači da se doista radi o takvom dobru kad se faktično ne koristi kao dobro u općoj uporabi.

Ispitujući pobijano rješenje sukladno odredbi iz čl. 392.a st. 2. ZPP, u pobijanom dijelu i u okviru postavljenog materijalnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, ovaj sud je ocijenio da je drugo postavljeno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi da ih je tuženik smetao u posljednjem mirnom posjedu nekretnine označene kao k.č.br. 3488/1 k.o. D., na način pobliže opisan u izreci prvostupanjske odluke.

Prvostupanjski sud je uz utvrđenja da sporna nekretnina predstavlja zemljani dio površine od oko 20 m² koji se proteže u duljini od oko četiri metra uz sam rub asfaltiranog puta u ... ulici u R., da sporno zemljište ne predstavlja opće odnosno javno dobro niti se koristi kao javno dobro već da se radi o nekretnini koja se nastavlja na ... cestu, dok je javno dobro asfaltirani dio ceste na koji se zemljište, koje su tužitelji koristili, nastavlja, da su tužitelji deset ili petnaest godina prije smetanja bili u posjedu dijela sporne čestice na način da su na tom dijelu zasadili stabla i cvijeće koje su redovito održavali, zaključio da je tuženik time što je izravnao nasip na kojem su tužitelji uzgajali drveće te ih onemogućio u posjedu nekretnine, smetao tužitelje u posljednjem mirnom posjedu. Stoga je prvostupanjski sud prihvatio tužbeni zahtjev u cijelosti.

Drugostupanjski sud je preinačio prvostupanjsku odluku i odbio tužbeni zahtjev uz zaključak da je sporna nekretnina zemljani dio od 20 m² koji se proteže u duljini od četiri metra uz rub asfaltirane ceste, ... ceste u R. i predstavlja sastavni dio ceste, odnosno zemljišni pojas uz asfaltirani dio ulice, a na to ukazuje i stanje u katastarskoj evidenciji prema kojem smetano zemljište predstavlja dio k.č.br. 3488/1 k.o. D., koja je upisana u posjedovni list 835. k.o. D. po kulturi krš, površine 680 m², kao posjed Općine R., a prema kopiji katastarskog plana čestica predstavlja ... ulicu.

Također zaključuje da sporni dio zemljišta čini cestovno zemljište uz nerazvrstanu cestu (... ulica) čije održavanje predstavlja komunalnu djelatnost u smislu čl. 3. st. 1. t. 8. i 9. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine”, broj 26/03). Slijedom navedenog drugostupanjski sud je zaključio da na nekretnini koja ima status dobra u općoj uporabi nije moguće izvršavati faktičnu vlast u smislu posjedovanja ili suposjedovanja iste, posljedično tome nije moguće niti u sudskom postupku zahtijevati zaštitu posjeda.

Shvaćanje izraženo u pobijanoj odluci suprotno je shvaćanju izraženom u drugostupanjskoj odluci na koju se kao razlog važnosti pozvao revident, kao i shvaćanju revizijskog suda.

Ovaj sud je izrazio shvaćanje (odluke broj Rev-537/1999 od 26. rujna 2002., Revt- 243/11 od 27. svibnja 2015.) da okolnost što je određena nekretnina upisana u zemljišnoj knjizi kao javno dobro ili u katastru evidentirana kao opće dobro ne mora značiti da se doista radi o takvom statusu nekretnine ako se takva nekretnina faktično ne koristi kao dobro u općoj uporabi stoga je moguće da takva nekretnina ili dio nekretnine izgubi svojstvo javnog dobra te se na istoj mogu stjecati stvarna prava.

Stoga, u ovom slučaju ako je konkretno zemljište izgubilo svojstvo i svrhu javnog dobra, revident ima pravo zahtijevati, suprotno shvaćanju izraženom u pobijanoj odluci, da mu se pruži posjedovna zaštita u parnici zbog smetanja posjeda.

Drugostupanjski je sud zbog pogrešnog pravnog pristupa propustio ocijeniti je li nekretnina za koju je zatražena posjedovna zaštita izgubila značaj javnog dobra i s tim u vezi pravo tužitelja na posjedovnu zaštitu.

Slijedom navedenog na temelju odredbe čl. 395. st. 2. i čl. 400. st. 3. ZPP valjalo je ukinuti pobijano rješenje u točkama I. i III. te u tom dijelu vratiti predmet drugostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Budući da je drugo pitanje prihvaćeno kao važno pitanje u smislu čl. 382. st. 2. ZPP te je rješavanjem tog pitanja odlučeno o osnovanosti revizije predlagatelja, o rješavanju prvog pitanju ne ovisi odluka u ovom postupku.

Odluka o troškovima postupka u povodu revizije ostavljena je za konačnu odluku (čl. 166. st. 3. ZPP).

Zagreb, 23. listopada 2018.

Predsjednica vijeća
Jasenska Žabčić, v.r.